

MOTION

Till kommunalfullmäktige

Inför visseblåsarfunktion med extern utredningsfunktion

Bakgrund

Södertälje kommun är en stor organisation med både förvaltningar och bolag som sysselsätter nästan 6 000 personer och omsätter årligen flera miljarder.

När man genomför inköp och upphandlingar för stora summor så finns det av naturliga skäl en stor vilja bland dem som säljer dessa tjänster och produkter att vinna upphandlingen, eller på annat vis bli den som får sälja produkten eller tjänsten till vår kommun.

När det gäller stora pengar och investeringar så är det viktigt att våra gemensamma skattepengar nyttjas så effektivt som möjligt och inte slösas bort på grund av "kompisdealar" eller dåliga upphandlingar, eller i värsta fall direktköp utan några upphandlingar alls som vi sett exempel på. Vi har exempel på stora skandaler som – Fornhöjdsskandalen där Skanska "luggade" kommunen på ett par hundra miljoner extra, detta utreddes men man kom fram till att det var inkompetens och inte kriminalitet som låg bakom den härvan.

Vi har nu närmast ett p-garagebygge som skulle ha kostat ca 20 miljoner men nu landat på ca 44 miljoner, och där fakturor betalats ut utan upphandling, utan attest trots att gränsen går på 6 miljoner, och där ansvarig till och med påstår att han inte visste att kontrollern betalade ut de första 20 miljonerna utan ens ett avtal/kontrakt på plats... Så någon ljuger... "kontrollern" = utbetalaren, eller ansvarig chef som skulle ha godkänt denna utbetalning.

Listan kan göras längre, men vi fokuserar i denna motion istället på att införa en visseblåsarfunktion som alla kommunens anställda och förtroendevalda kan använda även anonymt när de misstänker oegentligheter inom den kommunala verksamheten, driften och inköp.

Anmälningar/tips kan till exempelvis avse uppgifter om allvariga oegentligheter som rör: bokföring, intern bokföringskontroll, revision, mutor, ekonomisk brottslighet, riggade inköp/upphandlingar eller andra allvariga oegentligheter som rör vitala intressen eller enskildas liv och hälsa, som till exempel allvariga miljöbrott, stora brister i säkerheten på arbetsplatsen och mycket allvariga former av diskriminering och trakasserier.

Funktion

En handling som kommer inte till kommunen är normalt sett en offentlig handling, men visseblåsarfunktionen skall även kunna användas anonymt så att folk vågar anmäla oegentligheter på sin egen arbetsplats utan att riskera repressalier av sin chef, eller kanske den som man misstänker begår ett brott eller tjänstefel. En del kommuner har visseblåsarfunktionen, men är samtidigt själva tillsatta att utreda anmälan, vilket kan leda till att dem som man vill anmäla är den som utreder anmälan...

Så självklart så skall det vara en EXTERN utredare, som exempel så har Lunds kommun Greys Advokatbyrå i Stockholm som utredare av de fall som man bedömer måste granskas.

När ett tips kommer in till den externa mottagningsfunktionen görs en första bedömning av ärendet. Därefter lämnas det över till en jurist och/eller chefsjurist med rekommendation om fortsatt utredning eller avskrivning.

Vid behov fortsätter den externa utredningsfunktionen att utreda ärendet.

Motivering

Vi har under våra 6 år i kommunfullmäktige fått följa en del skandaler, dåliga affärer, mobbing och oegentligheter som resulterat i att bra medarbetare har sagt upp sig, och att några som borde fått sparken, eller kanske rent av åtalats har "sagt upp sig" eller blivit omplacerade.

Vi har inget förtroende för att de styrandes är motiverade att utreda sina egna tillsatta på tjänster och politiska uppdrag, det är tydligt att detta inte fungerar.

Det måste till en extern och oberoende utredningstjänst som tar emot tips ifrån våra kommunanställda och förtroendevalda, endast då kan vi på allvar börja reparera våra medborgares förtroende för sina folkvalda politikere.

Bedömning

Att installera en extern visselblåsarfunktion i Södertäljekommun är en enkel sak som redan gjorts i 13 av länets 26 kommuner och flera är på gång. Så det är bara att köra igång, det finns flertalet företag som tillhandahåller denna externa tjänst som sannolikt även finansierar sig självt då vi är övertygade om att svinnet av skattemedel skulle minska i en sådan omfattning att funktionen sannolikt på sikt genererar en sundare ekonomi i hela vår kommun.

Kommunfullmäktige

Fullmäktige ska bevilja motionen och ge kommunstyrelsen i uppdrag att upphandla denna tjänst så snart som möjligt, alternativt ge kommunrevisionen i uppdrag att upphandla denna tjänst och sedan äska pengar till tjänsten i sin kommande budget.

Södertälje den 11/11-2020

Sign: _____

Namnförtydligande

Joakim Granberg

Realistpartiet